

1970 kovo 16 d.

Mielas Bičiuli Jozai,

ir vėl tik iš tolo keliu taurelę svei-
kindamas su jozinėmis ir aplankydamas šiuo, anot liaudies dainos
"margu" laiškeliu. Rašyti laišką seniai galvojau, bet užgriuvo
naujos knygos reikalai, tai turėjau daugybę techniško darbo -
pasirašyti autografus visiems mecenatams ir iš anksto užsisa-
kusiems. Knyga jau išsiuntinėta, bet aš dar vis nebaigiu ją
užrašinėti draugams arčiau ir toliau gyvenantiems. Dvi jau pa-
siunčiau paštu ir į Lietuvą. Gal nueis. Sak, kad tuo adresu, kur
siunčiau, turėtų nueiti. Prašė jos Keliuotis, žadėjau savo senam
leidėjui Sakalui. Užrašyčiau ir Pačiam, bet kas nuveš? Sunkoka.
Pernai čia atvykusių prašiau, kad nuvežtų mano draugui dailinin-
kui P. Augiaus monografiją - atsisakė, nes perdidelė ir persunki,
o skrendant lėktuvu bagažo svoris ribotas. Žinau tai iš prakti-
kos, nes pats esu nemažai keliavęs, ir už knygą, pirktą už 2 do.,
kuri persvėrė nustatytą bagažo svorį, sumokėjau dar 2. Tai ir
grįždami namo, žmonės mieliau vežasi kokį daikteli, drabužėli,
negu persunkią knygą.

Gal įdomu, papasakosiu kiek iš tos mano
rinktinės, kurią pavadinau "Poezijos pilnatim", istorijos. O ji
prasiėda taip: žurnalistai surado, kad "švenčiu" 60 metų sukaktį.
"Big deal", amerikietišškai sakant. "Didelis čia dalykas", būtų
mandagiai lietuviškai. Bet jie iš to išpūtė dalyką. Vietos visuo-
menė, labai geras norais, žinoma, norėjo, kaip įprasta, iškelti
iškilmingus "pagerbimo pietus". Jus žmonės mėgsta. Į jus suei-
na, šneka, sukaktuvininką ant šakių pakilnoja, pagiria, ką darys
bevalgydami ir begurkšnodami, negyrę. O tu sėdėk, kaip ant adatų,
kaisk, raudonuk, kartais ir į hiperboles ar visiškų į šalį
nuvažiavimus nekreipk dėmesio, dėkok, būk dėkingas etc etc. Sakau:
neneriu, nereikia, metai ne koks čia nuopelnas. o pagaliau, ir kas
iš to. Jei būt kokia kūrybinė sukaktis, tada kas kita, yra apie
ką kalbėti. - Metai surišti su darbu, per tuos metus tiek ir tiek
padarei, norin kaip nors atžymėti. - Na, ir susidarė komitetas, vie-
no žmogaus iniciatyva sudarytas, išleisti poezijos knygai. Visos
poezijos. Redaguoti pavedė man pačiam. Ėmiau sukti galvą, kaip
čia ką padarius. Ar vėl leisti papildytą "Per pasaulį keliauja
žmogus", kurios jau 3 laidos išsibaigė? tas vardas man labai
patiko. Nepeikė jo nė skaitytojais. Daug kas knygą pasiėmė į Ke-
lionę, iškeliaujant į pasaulį. Ir keliavo kartu. Bet iš anksto
užsisakiusieji bus nepatenkinti: sakys - mes nenerim senos kny-
gos /kad ir kelintos, papildytos laidos.../. Tariau sudėti viską.
Vėl negerai - vienas tomas perdidelis, du - nepatogu. Griebiausi
kompromiso: perredagavau visą "Per pasaulį keliauja žmogus", kai
ką išmesdamas, kai ką naujo iš senų rinkinių įdėdamas, pridėjau
iš keturių naujų rinkinių atrinktų dalykų, ir susidarė beveik
600 psl. rinktinė, kurią dar grafinėmis iliustracijomis papuošė
dailininkas, meniškai apipavidalino, nupiešdamas viršelį bei ap-
lanką, o mecenatams dar ir futliarą /įmautę?/, ir knyga šių
metų pradžioje išėjo "į rinką". Išėjo graži, turiu tiesą sakyti.
Gal net per puošni. Bet čia jau ne aš kaltas, o komitetas, ir tie
"mecenatai", kurie iš anksto pinigų sudėjo, autorium ir komitetu
pasitikėjo ir, kiek girdėti dabar, nesigaili. Vienas man parašė:
"Kiekvienu rašytojo būtų slapta svajonė taip savo raštų rinkti-

Poezijos pilnatim
iš tolypa

nę išleisti".Mano svajonė įsikūnijo.Dabar norėčiau ja apdovano-
noti visus savo pažįstamus ir nepažįstamus skaitytojus.Jei
ne tuoj,ir jei ne visus,tai jau vėl - ne mano kaltė.Stengsiuos.
Tiek "pro domo sua".O dabar - pro bono publico.

Ir visa kaita.

Prieš kelias dienas gavau siuntinėli poezijos
knygų - Kreidos bokštus,Kraujo analizę,Rudens šalis ir dar kai
ką.Labai ačiū.Pirmoji - visiška dekadance atstovė.Sekantys du -
turi daug naujo ir įdomaus.Poezija grįžta į savo vėžes.Į savo
sritį.Ir tai džiugu.Jaunieji,išaugę pokario mete,jaučiasi sau-
gūs ir nebeturi tokių ~~pižiakiznžxkzxxx~~ motyvų,kurie visai
nesiderino su meno kūryba, o buvo reikalaujama kaip pilietinė
pareiga.Pernai apvainikuotasai lakštingalų slėnyje gal ir bus
paskutinysis mohikanas. Iš atsiųstųjų "Metų laiptų" atrodo
neblogas vyras,bet jo rinkinyje rasi daug ko,visko,kas jau
kitų sakyta.Kai ką jis gal net geriau pasako.Formą valdo.Už
tai ir kompoziteriai pasiima.Vienas iš dviejų debutantų ge-
rokai"pasimokęs" iš Sigito Gedos.Ir čia jį kai kas vertina.
Jis išėjo su originaliomis frazėmis bei išraiška.Bet jei toliau
neaugs,jei nebręs forma,te,kas pradėta,nepakaks išeiti į priekį.

Ar gavai iš mudviejų su Juezu T.kai ką pran-
zūziško?Siuntėm poezijos ir romanų.

Laukčiau Maironio "Pav.balsų" 12-tes laides,
Miškinio 2-jų tomų raštų /!/,Pirmosies knygos,atsiminimų apie
Cvirką,naujų Just.Marzink.,Baltakio,Maldonio,Degutytės,Chur-
gino rinkinių,na,ir Sigito Beržų ir lelijų,su jėtvingių žemės
motyvais.

Linkėjimų Pačiam - dar kartą - ir visai jūsų
pastogei.

*Antanas Škėslas Tavo
Draugas*